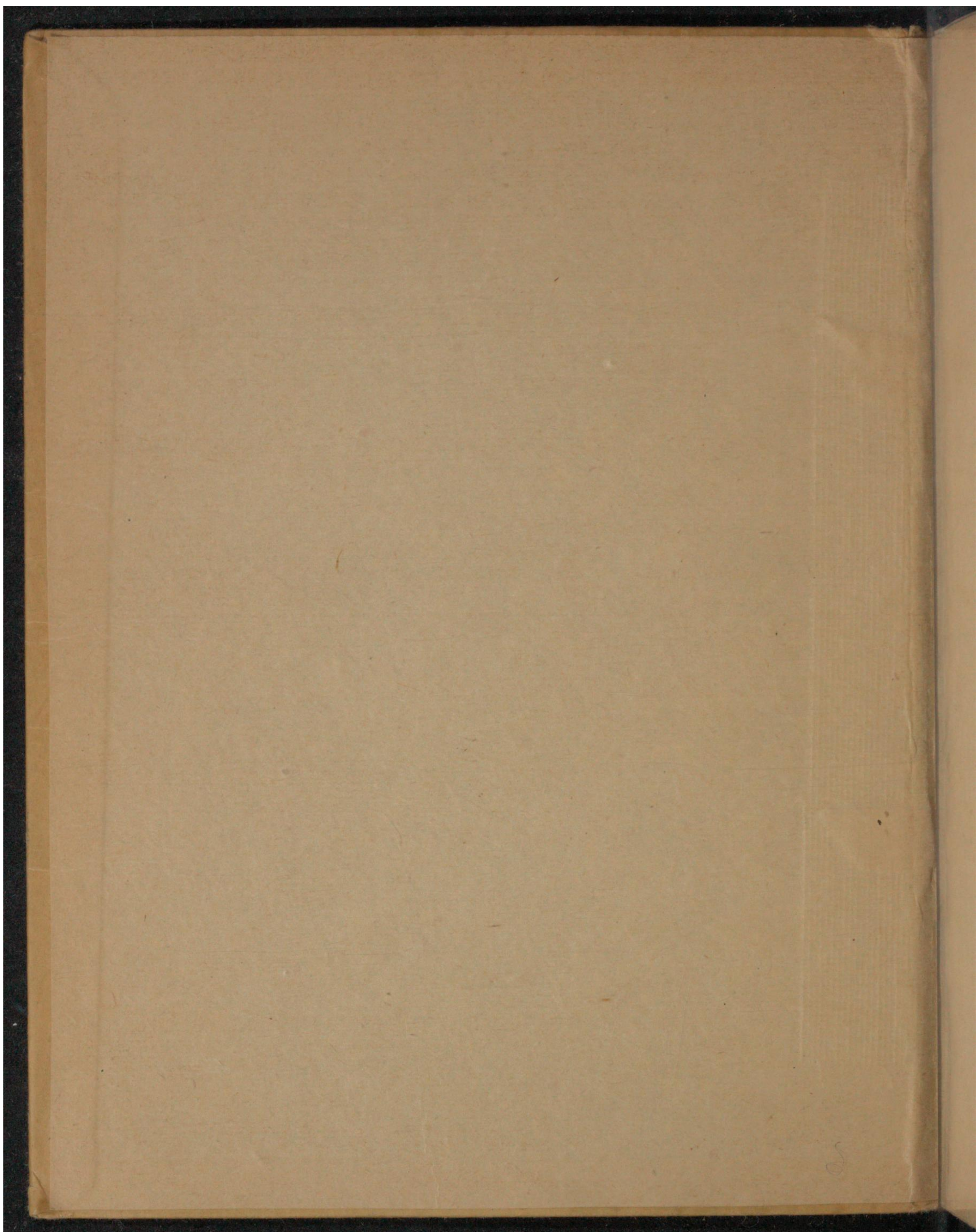

Vryagie/

Aan Alleran van Saxen/ en Adelasie/ dochter van Keyser Otto den derden.

J. v. Schaghen

TOT DORDRECHT.

Gedruckt/ By Jan Canin/ Boeck-vercooper/ woonende by de Visch-marckt/ inde groote Druckery/

Voor Ian van Schaghen, Anno 1632.

In-hout van dit spel.

Het eerste Deel.

Is de heymelijcke / doch groote liefde van Alleran en Adelasie oock waer de Voester hem plaets en tijt bestemt / om snachts inde Princes haer Camer te come.

Het tweede Deel.

Daer hy in de Camer comt / en malcander heymelijck ghetrout zijnde / blijft by haer slapen / bestemmen oock haer vertreck in Pelgrims cleeren / het welck zy 'sanderen daeghs vol-brenghen / worden van de Roovers af-ghesedt en haer goet ghenomen zijnde werden ont-zedt.

Het derde Deel.

Waer zy door honghers noot moeten bed'len / dan macken een Cabernedaer zy Houts-kolen in branden / hier blijven zy twintigh Iaer / haer outste Soon vlucht heymelijck en gheeft hem in dienst van de Keyser zijn Groot-Vader.

Het vierde Deel,

Haer Soon doet een Kamp en verwint een Capiteyn inde teghen-woordigheyt van zijn Groot-Vader / die vermoept het zijn Dochters Soon te wesen vraegt na zijn gheslacht / hy zept 'tgeen hy weet / sent een neef met hem zijn Vader en Moeder te halen / zy werden bekent waer over groote vreught ghemaeckt wert.

Persoonagien.

Adelasie.	Droncken	Driesje.	Strayckroovers
Alleran.	Quanselachtighe	Kees.	
Voester.		Waerdinne,	
Twee Staet-Iuffren.	Ruyghe	Lijs.	Twee Snollen.
Een Pagie.	Swarte	Macy.	
Keyser.	Twee	Coop-lieden.	
Oudin.	Een	Ionghen.	
Gunt-fort.		Coninck van	Hongherije.
Twee Edelen.	TWee	Capiteyns.	
Corsseligghe leen.	Eenighe	Soldaten.	stom.

Willem den Sone van Adelasie, met noch Ses Knechjens stom.

Toneel.

'tPaleys en 'tBosch.

Het eerste Deel.

Van Alleran en Adelasie met haer Voster/ de eerste uyt-comste van Adelasie/ spreeckt aldus:

NAe dat ick al de nacht
Heb slaep-loos door ghebracht/
Met suchten en met klaghen;
Begont int endt te daghen/
En doen ick zagh het licht/ al door mijn vensters schijnen/
Hoopten ick dat daer door/ vermind'ren soud' de pijne/
Die ick ghestadigh lyd' om die daer is den roem/
Van al den Adel/ en die ick ter rechte noem/
Den Bloem der Ridderschap/ die in schoonheyt en deughden/
Al d'and'ren overtreft/ ghedenckt hoe't mijn verheughden/
Wanneer ick hoorde dat/ doen nu mijn Vader lest
Ghereden was ter Jacht/ en dat elck deed' zijn best/
Om op het alder-loost zijn netten uyt te spannen/
Den Keyser t'eene-mael verlaten van zijn mannen/
Verlaten van zijn volck sonder eenigh gheweer/
En ziet daer springt uyt 't Bos/ een yselijcken Beer/
Die nu het warre Net/ des Jaghers is ontsprongen
Comt soo verwoet mijn Vader op het lijf ghesprongen/
En soud' van stonden aen verslonden zijn gheweest
Had Alleran zijn lijf of leven yet ghevreest
Maer Alleran die woud/ de doot veel liever kiesen
Van dat hy soud' zien daer/ mijn Vader 't lijf verliesen/
Hy stelt hem teghen 't beest/ en gheeft het eenen slagh/
Soo ras hy ymmers kan/ en harde als hy magh/
Het Beest dat zuyselt heel/ hy gheeft noch drie vier wonden/
En heeft het soo heel doot ghelaten voor de Honden/
Doen dit mijn Vader zagh/ soo heeft hy met der haest
Zijn verlosser omhelst noch zijnde heel verbaest/

Over dit vreemt gheval/en heeft voort seer gheprefen/
Hem die ick hoop dat noch mijn echte man sal wesen.

Adelasie spreeckt teghen haer selven.

Hout Adelasie soet
Bedenckt wat dat ghy doet/
Dat ghy met al u sinnen
Soo licht-lijck wilt beminnen.
Een zimpel Hertoghs Soon
Die of hy u al schoon
Weer Liefden en quam vryen/
V Vader sout niet lijen
Dat ghy hem trouwen zoudt.
Daerom u Lief wech houdt
Eer dat het u beroudt/
Wat maelt mijn dus int hooft/hoe kan het mijn berouwen/
Te lieven die mijn Vader 'tleven heeft behouwen/
Al is hy niet soo rijck/
Noch mijn in staet ghelijck
Hem die ick heb vercoren
Nochtans soo neem ick vore
Niemant te lieven dan/
Mijn lieven Alleran/
Daer comt van dat het kan. Binnen.

Tweede uyt-comst Alleran.

Die S'werelts loop aensiet en 'twanckel-baer gheluck
'Twelck d'eene streckt tot vreught/en d'ander weer tot druck/
En die dan met verstant het alles kan door-gronden
Bemint d'oorsaeck van 't quaet niet anders dan de sonden
Dus prijs ick die ter werelt/gantsch voorspoedigh leeft
Hy nimmer den Hooghmoet
Noch in zijn teghen-spoet
Droefheyt d'overhant gheeft
Die goet verliest heeft veel/doch moet noch meer verloren
Maer die zijn ziel bewaert/heeft 't beste deel vercoren/
Voor mijn ben ick niet Rijck/ick ben van Ed'len stam
En danck oock God dat hy/mijn noyt den moet benam
Want siend' ons Princes laest/soo lieflijck op mijn wencken
Voelt ick yet dat mijn dwangh om na haer lief te dencken
En midts zy mijn soo dick/en vriendelijck lonckten toe

Ontfonck-

Ontfonckten mijn het hert en ick en weet niet hoe
Ick sedert ben gheweest/want ick durf niet vermoede
Dat zy mijn minne soud'/zy die van Keysers bloede
Is Octoos eenigh Kint/en Erfgenaem van 't Rijck
En die in schoonheyt vant opt yemant haer gelijck/
Van soo cloecken verstant/en die in goede zede
De Juff'ren over-treft/en Dochters van de Stede.

Spreeckt teghen hem selven.

Maer neen Alleran neen/denckt by u selve niet
Dat de veranderingh die ghy dick aen haer ziet/
En dat ger te met ziet verbleycken of verbloose
Juyst van de minne comt/en neemt vry al schoon soose.
V al beminde ghy en sout soo stout niet zijn
Om te outdecken haer de oorsaeck van u pijn/
Die ghy om haer-en-twil/Nacht ende Dagh moet lijde.

Adelasie met haer Voester uyt, Alleran haer siende seyt.

Hola/wie zie ick daer 'tis best dat ick ter zijde
Een weynigh mijn vertreck.

Adelasie.

Voor een zwaer-moedigh Mensch/vind' ick niet bet gerade
Dan te vermeyden hem: onder de groene blade/
En luyst'ren naer het geen het soet Ghevogelt zingt
't Welck bly van d'eenen Tack/tot op den and'ren springt/
En soo den Mensch verheucht/hem doende dick ghedencke
Dat ons den goeden God/dit al belieft te schencke:
Wt loutere genad'/en niet uyt ons verdienst
Wel wie zie ick nu daer soo op mijn onverzienst/
't Is Alleran mijn lief 'tis best noch wat te wachte
Eer ick te vroegh ontdeck 'tgeen speelt in mijn ghedachte.

Gáet by Alleran, en seyt.

Alleran vind' ick u hier/wandelt ghy soo alleen.

Alleran.

Ghenadige Princes/Jae: vermidts dat ick hier geen

 Ghesel-

Ghefelschap meer en vanr.

Adelasie.

En sonder u Lakeye.

Alleran.

Ghenadighe Princes/die staen mijn en verbeye/
Recht buyten desen Hof.

Adelasie.

Maer Alleran waer of
Zijt ghy dus treurigh seght/of heeft u u Vriendinne
Soo qualijcken getroost/of cont ghy haer niet vinne/
Wat seght ghy Alleran? het schijnt ghy zijt ontstelt.

Alleran.

Och neen Princesse dat is 'tminste dat mijn quelt/
'kDenck nae geen minne noch maer om stadigh te blijve
V ghehoorsamen Slaef en had ick duysent lijve
'kBesteden die in dienst van u Vader mijn Heer/
En ick en wensche op dese Werelt niet meer
Dan om u dienst te doen soo lang ick sal vermeuge.

Adelasie.

Daer van bedanck ick u maer soudt u niet verheuge
Dat ghy van een Princes waert hertelijck bemint/
Die nochtans nimmermeer/gelegentheyt en vint?
Om aen u hare trouwe Liefde t'openbare.

Alleran.

Doorluchtighe Princes ick bid u laet dat vare/
Vermidts ick niet en denck/dat daer een Princes is
Die mijn soo hert'lijck licht dus houd ick voor gewis.

Adelasie.

Haer Hoogheyt keert met mijn/en even-wel 'tgeschiede

Soud'

Soud' ghy voor die u mint/en voor de minne vliede/
Nae dat ick aen u merck/soud' ick wel dencke neen
Maer soud' mee doen gelyck de Vrpers int gemeen/
Die soo haest als zy zien/zy van haer Lief bemint zyn:
Sy noode daer van daen maer garen daer ontrent zyn/
Alst maer en mach geschien.

Alleran.

Maer Princes ick verdien/
Doch ymmer niet ghelieft/te zyn van een Princesse
En myn gedenckt oock mee/noch wel de goede lesse/
Die myn myn Vader gaf/als ick vertrack upt 'tLant
Bemint seyd' hy de eer/en vliet altyt de schant/
En soeckt oock nimmermeer/Juffrouwen te bedriege
Of 'tmocht u wel vergaen
Als 't Phaton heeft ghedaen.

Adelasie.

Ick heb dat wel verstaen.

Radegonde.

Ghenadige Princes/u Maeghden u verbeyde
En hebben al gedaen/'tgeen dat u Hooghepyt zeyde.

Adelasie.

Wel hebben sy al ree/Blomptjens genoeg gepluckt.

Radegonde.

Jae: myn Ghenadige-Vrou.

Adelasie.

Wel ziet mense niet druckt
Noch plettert op malcaer/wel Alran gaet ghy mee.

Allera'n

Soo't u Hooghheyt belieft/ Al te same binne.

Adelasie alleen uyt, en spreeckt.

Och! laey/ wat verdriet: of lijden mach dit zijn
Wat droeve quellingh of/ wat lijde-loose pijn?
Die mijn vergheten doet/ 'tgeen mijn plagh te behaghen/
Wat verand'ringh is dit/ die mijn nu alle daghe
Onwilligh houd ghevaen/
Wat mach mijn over gaen?
Dat ick mijn stadigh wensche
Gheschepde van de mensche/
Om dan zijnde alleen
Al de droevighe reen/
Van mijn verliefde sinne
Nae die ick soo beminne
Gantschlijck te storten uyt/
En wat of dit beduyt:
Dat het mijn noyt behaeghde
Wanneer als mijn/ mijn Maeghde
Rieden soo wijselick/
Ach laey! om dat ick
Te verwerpen soud' trachte
Dees quellijcke ghedachte/
Maer laes mijn Maeghde ziet
Kennen mijn zieckte niet/
Dus moet 'tonmoghelijck wese
Voor haer die te genese.
Want ick aen niemant sal/ eenighe hulp versoecke
Dan van die helpen can/ mijn zieckt en mijn vercloecke
Geen verlichtingh ick soeck dan van het selve vier
Dat mijn ghestadigh brant/ en 'twelcke dat mijn schier
't Ghebeente heel verteert en mijn cracht doet verdwijne/
Ach! Alleran mijn Lief/ ghy die ick weet te zijne.
Vromigheyts edel Blom/ en Spiegel van de schoonheyt
Ghy zijt alleen ghy zijt/ de geen in wiens persoon leyt:
Het voetsel van mijn ziel/ en hope van mijn leve
Ach! Liefde stuers en wreet/ wat heb ick u bedreve?

Dat ghy mijn soo seer quelt/want zie ick Alleran
Soo brant mijn hert in Ys/en ghy zijt oorsaeck van
Soo 't God niet en verziet/mijn ontijdige doot.

Adelasie wat beswijmelt sijnde, comt weder tot haer selve, spreeckt tot haer selve.

Hoe Adelasie hoe sal een van sulcken staet
Haer soo hueren en lieven haer onder-saet/
En een die ghy noch niet/te recht en weet sijn meening
Maer 'kacht hem niet soo sodt/dat hy soud de vereening
Weyg'ren van een grootste Vrouwen die daer zijn/
Op heel de Werelt en/ noch veel min soud' hy mijn
Verlaten als hy eens van mijn hadde vercreghe
Mijn cost'lijckste Juweel/en beste pant dat reghen:
Den Trou-dagh dient bewaert/daer van sal ick hem Heer
Maecken/het gaet soo 'twil/want ick niemant begeer/
Dan Alran tot mijn Man/al most ick achter Lande
Gaen doolen met mijn Lief/ en laetmen segghen van de/
Stoutheyt die nu een Keysers Dochter dorst bestaen
Soo hy mijn voor mijn Vrou/slechs maer wil nemen aen/
Mijn Vader weet ick wel/en sal doch niet toe-late
Dat ick hem trou die ick/soo lief heb boven mate/
Hoe bedriegh ick mijn self/en reken sonder Weert
Want of hy mijn al lieft/en mijn schoon wel begeert
Hoe Weet ick of hy wel/hem soude wille steke
In Keysers ongenaed'/die 't op hem soude wreke.
Als hy mijn voerde wech met storte van sijn bloet
Soo hy hem een-mael creegh/in sijn toornighe moet
Nochtans ick het besoeck/het quaets dat ick can lijde
Dat is een wreede doot/en die sal ick niet mijde/
Mijn selven aen te doen/soo ick hem niet verwerf
Om wien ick alle daegh/wel duysent dooden sterf. Binne.

Alleran uyt.

Hoe is mijn deuzigh breyn/nu altijt om-geroert
En wat is dat mijn nu/'tverstant soo heeft ontroert/
Dat ick niet meer en ben/'tgeen dat ick plach te wese
Dats om mijn vrolijckheyt/van yder een geprese.
Waerom heb ick nu geen/vermaeck meer in de Jacht
En anders geen vermaeck/dan in stadigh ghedacht/
Van mijn Liefjes schoonheyt/en wel ghemaeckte lede
Verciert met groot verstant/waerom ick haer met rede
Noem de begaefste Maeght/en Phenickx van het Lant/

'k Denck niet of de natuer/die heeft al haer verstant/
Ghebruyckt aen mijn Princes/om haer vol-maeckt te make
Haer Voor-hooft wit als Snee/als Rooskens hare Kake
De Ooghkens gittigh zwart/en Lipkens als Corael
Met Tantkens als Yvoor/haer Haertkens al te-mael/
Die krullen om haer Hooft/ghelijck als goude Ringe
Sy is die tot haer Lieft/de Goden wel soud' dwinghe:
Hoe veel te meer dan mijn/die ben haer onder-daen
En anders niet en wensch/dan tot haer dienst te staen.
Mocht ick van mijn Princes/Het by zijn maer geniete
Mijn gantsche leven langh/geen dingh soud' mijn verdriete/
Of dorst ick clagen haer/het geene dat ick ly
Door liefd' die 'k haer draegh/ ick weet verseker zy
Soud' haer om mijn verdriet noch eenighsins bewege
Daerom soo sal ick 'tdoen soo haest het comt gelege. Vinne.

Adelasie met *Radegonde* uyt, *Adelasie* spreeckt.

'tBetrouwen dat ick opt/en altijt heb gehadt
Van u getrouheyt en/u groot verstant doet dat/
Ick lieve Voetster u/ soo stoutlijck sal verclare
Hopende ghy 'tgeheym/soo trouw'lijck sult beware
Als het van een Princes/als ick ben noodigh is
Daerom soo luystert toe/en weet het dat gewis/
De vroomheyt schoonheyt en/beleeftheyt die ick vinne
In den Saxenssen Prins/soo veel heeft connen winne:
Op mijn dat ick soo in sijn liefd' ontsteken ben
Dat ick het minste deel daer van niet spreken ken.
Mijn leven acht ick niet/dan om te spare 'tsijne
Mijn hert heeft geen vermaeck/dan in sijn brave mijne/
En deucht waerom dat ick/niet beter kiesen can
Dan soo een Prins tot Lief en met Gods hulp tot Man
'k Heb menighmael gesocht/om uyt mijn zin te sette
De groote liefde die/mijn vaeck den slaep belette/
Maer 'twas al te vergeefs/wat dat ick deed' of liet
'k Onstack meer in sijn liefd'/dus en vercrijgh ick niet
Het gene dat ick wensch/soo acht ick niet mijn leve
Maer sal mijn tot de doot/gewilliglijck begeve.
Ick weet 'tsoud' zijn vergeefs/soo ick mijn Vader bat
Dat hy mijn Alran gaf want ick weet seker dat
Men nu alreede spreeckt/van dat ick soude trouwe
Met eenen die beheert de Hongersche Landouwe/
En oock dat mijn Lief al/is hy soo eel van bloet

Als

Als die van Saxen zijn/Jae: als mijn Vader doet
Te arm is om te zijn/den Keyser sijn Schoon-sone
Daerom soo bid ick u/dat ghy mijn wilt betoone/
Het geen' ick verwacht/door uwen goeden raet
En hebt doch derenis/met mijnen droeven staet.

Radegonde.

Ach laey; mijn Princes/wat ist me Vrou wat ist
Dat ick nu van u hoor/ick en hadt noyt gegist:
Dat d'alderschoonst' en wijste Princes van Europe
Door sotte zind'lijckheyt haer soo vert soud' verloope.
Is dit het Trou vermaen//Dat ick u heb gedaen:
Dat ghy u Vaders huys/soo schand'lijck sout bevlecke
Met te doen dat u tot/een eeuw'ge schant soud' strecke/
Sout ghy willen dat ick/u Vader soud' verraen
Die mijn mijn leven langh/soo veel deught heeft gedaen.
Hy die mijn Heeft betrout/En gestelt in mijn hande
Het cost'lijckste Juweel/en beste van sijn pande
Die hy heeft in sijn Hof/hoe soud' ick soo sodt zijn
Te dienen u d'wase Lieft/een dinck dat ick in mijn/
Hettige Jonckheyt noyt en hebbe derve dencke
Soud' ick dat doen nu out/zijnde en mijn eer crencke/
Daer voor behoet mijn God/dus bid ick u me Vrou
Laet varen dees sotterny/en matight uwen rou.
Stelt dit voor-nemen dwaes/bid ick u aen d'een zijde
Van u eerlijcken naem/wilt geen verduyst' ren lijde/
Want 'tsoud' licht oorsaeck zijn/van u en mijn bederf
Maer volcht mijn goeden raet/op dat ick weer verwerf/
Mijn blijschap want ick acht/u meerder dan mijn leve
Laet dese d'wase wil/van u togh zijn verdreve/
En weet ghy niet me Vrou/d'waesheyt en liefde tsaem
Zijn eens in die het voelt/maer anders in den naem/
Becoop dees passy 'thert/voorwaer mijn Vrou die soude
Haer voor-neem niet bedeckt/noch lieft verholen houde
En wat soud' het doch zijn/met u en u Minnaer/
Soo maer den Keyser eens/u dwaesheyt wert ghewaer/
Dus toont me Vrouwe toont/en laet voorsichtigh blijcke
V groot en cloeck vernust/op dat daer voor moet wijcke/
d'Ongeregelde lieft/want crijght die vry in-ganck
In u verlieft ghemoedt/u gantsche leve lanck
En sult ghy dese zieckt/van u niet connen drijve/
Daerom soo roytse uyt/sonder te laten blijve.

Adelasis

Wel wie of ghy zijt die/de Liefst dorst stellen wedt
En waerom of ghy soo/gantschlijck u selven sedt
Teghen het geen dat ick/te doen heb voor ghenome/
Ick heb hem lief en houd'/hem lief wat datter van can come.
En nadien ick geen ander hulp van u en crijgh
Soeck ick die voor mijn self/dus ick niet langer zwijgh/
Maer ontdeck mijn Liefst/aen die die can genese
Nimmer sal ick aen-gaen/het Houwelijck met dese
Diemen mijn geven wil/en mis ick mijn aenslach
Soo heb ick in dees Hant de middel die mijn mach:
Verlossen uyt 'telent/de Doot doet yder vreese
Maer sal in dit geval/mijn als een hulpe wese/
Om mijn te brengen en/vercrijgh ick niet mijn lust
Wt dese quellingh in/de Have van de rust.

Radegonde.

Nu wel dewijl ick zie/u ong'luck soo te zijn
Dat het onmog'lijck is/te genesen u pijn
Ten sy dat ghy vercrijcht/u upterste begère
Sult ghy mijn goeden raet hier in oock niet ontbère:
Dus droogh tu Tranen af/en toont u selven bly
Ick sal wel vinden raet/laet maer de sorgh op my.
Dat ghy u Alleran alleen sult mogen spreke
Al ist dat ick mijn sal/in groot ongemack steke/
Sult ghy niet te min zien hoe lief dat ghy mijn zijt
Oock 'tgeen ick heb geseyt/niet anders toe en dijt:
Dan om u dienst te doen dus wilt op mijn vertrouwe
Dat ick het vord'ren sal/'khoop 't mijn niet sal berouwe.

Adelasia om-helst *Radegonde*, en spreeckt.

Ach! Voester nimmermeer en sal het God gehenge
Dat 'tgeen ghy voor mijn doet u ong'luck aen sal brenge/
Midts ghy verlost een Princes die soo is bedruckt
Als yemant op de Aert/dus wensch ick het soo luckt/
Dat soo daer eenigh quaet of ong'luck van mach come
De wraeck daer van op mijn/alleenigh wert genome/
En dat ghy blijft ontlast/dus vordert vry de saeck
Daer ghy mijn hoop van geeft/dat ick daer aen gheraeck.

Radegonde.

En sucht doch niet me Vrou/ghy sult noch eer yet langhe
De geen die ghy bemint/in uwen arm ontfanghe/
Hebt ghy maer goede moet quelt doch u selve niet

Voor

Voor u staet Juffreu/op dat het niemandt ziet
En maeckt dat al ons doen/ comt in het openbaer
'Twelc u een groote schant en mijn bederff nis waer. Binne.

Alleran uyt.

Ha Hemel stuur en wreet/ ghy voordert niet mijn zake
Ick die in plaets van vreught/ in plaetse van vermake
Nu anders niet en voel/ als onlijd'lijck verdriet
'Twelck alle mijn genucht/ en vreughde brenght te niet
Gebiedster van mijn hart/ Ach! Phenicx van de Vrouwen/
Waerom mach ick mijn niet vermaken int aenschouwen
Van u Hemels gesicht/ soo wel als ick hier doe
Int sien van dese groent/ ongheluckigh man hoe.

Gaet sitten int gras.

Hebt ghy u liefde op sulcken plaets derven stelle
Waer van men u wel licht te g ronde soude velle
Tot inde wreede doot/ door uwe groote min
Ick soeck al-te-mets wel/ te stellen uyt mijn zin
De groote Liefde maer 'tis al arbeyt verloren
Dus vervloeck ick den dagh/ wanneer ick ben gheboren.

Wentelt over 'tgras, en staet haestelijck op.

Hoe ist 'kben wijser niet/ noch gestadiger dan
De keysers/ Coningin/ en veel Princen die van
De Liefde al-te-mael haer lieten overwinnen
Haer Wijsheyt Rijckdom Cracht/ belette noyt haer sinnen
Maer hebben me de liest/ onderdanigh gheweest
Ghelijckmen van Simpson/ en van Salomon leest
Hercules/ Achillas/ Marci/ Anthonius en meer and're
Al slave vande liest/ wiens getal niet malcand're
On-noemelijcken is/ hoe dickwils wert verschoont
Een deftigh Edel-man/ om dat hy lief betoont
Een Arme slechte Vrouw/ en die bestaet te vrije
Als hy hem maer vernoeght wel wie sal dan niet lije
Dat ick de Dochter min van d'Alder-grootste Prins
Die in Europa is/ of can mijn eenighsins
Haer geslachts Edelheyt/ of oude afcomst dère
Neen wy sijn van een Stam/ of mach ick niet begère
Haer om dat zy een keysers eenigh Dochter is
Liefde siet daer niet naer/ en oock weet ick ghewis
Dat zy myn weder mint/ daerom moet ick versinue
Een middel dat ick haer ontdeck mijn soete minne
Aen mijn voeght het versoeck/ 'kmoet ontbinden de tongh

Die de schaemte en vrees/ soo langh tot swijgen dwongh
En stelle alle vrees/ van prykel aen een zyde
Al soud' ick duysent doon/ om harent wille lijde
Ick can mijn selve doch niet hoogher waghen dan
Om sulcken Princes/ te vercrijghen die van
De Goden wert bewaert/ tot mijn Lief en mijn Vrouwe
Daer voor ick haer haest hoop te crijghen en te houwe.

Alleran gaet legghen onder de Tacken.

Radegonde met een *Pagie* uyt.

Is dat Alleran niet/ die daer leyt onder dien Boom
Leyt/ Ja het is de Man/ om wiens wil ick hier com
Wel wat of hem doch let/ waerom mach hy soo suchten
Soud' wel van Liefde zijn/ maer Heer wat ongenuchte
Doet 'tvolck haer selven an/ den eenen om een Wijf
Den and'ren om een Man/ en dickwils ist ghekijf
Als zy daer raecken an/ dus wil ick liever legghen
Alleenigh op een Bedt/ soo salder niemant segghen
Ghy leght te crom of te recht/ te hoogh ofte laegh/
Maer beyd 'tis tijdt dat ick de blijde bootschap draegh
Aen Alleran die ick te doen heb aenghenomen
Hier Pagie vraeght dien Heer/ of hy belieft te komen
By mijn en seght beleeft dat ick hem spreken moet.

Pagie.

Wel ick gae daer na toe/ soo op de staende voet
Genadigh Heer soo 't u ghelieft u te vernere
De Voester van me Vrou/ die soude wel begeere
Dat ghy eens by haer quaemt/ want sy u geerne sprack
Soo't u Ghenaed' belieft.

Alleran.

Wel aen ick com soo strack
Groot-Moeder zijt gegroet/ hoe ist noch wel te pas?

Radegonde.

Och Ja! God danck ick woud'/ de Princes me soo was
Maer sedert ghy int Hof eerst begon te verkëeren
Sy niet dan eenigheyt heeft schyne te begëeren
Maer eer ick t'eenemael/ aen u mijn boodtschap doe
Bid ick verborgen houdt/ want ghy weet selver hoe
Men daer van een Princes is schuldigh te bewaren.

Alleran.

'Ksal 'talles seer wel doen/ dus bid ick wilt verclaren/
Dat mijn verborghen is/ ick bid mijn toe vertrout.

Radegonde

Radegonde.

Nu wel ick bid u dat/ghy u versekert hout
Te hebben sulcken deel/aen de Princes als menschen
De minne ghelijck ghy/van Gode soude wenschen
Tot voldoeningh van haer/goet eerlijcke begeert.

Alleran.

Hemel noyt meerder vreught/dat haer so laegh vermeert
Mijn Hemelsche Godin.

Omhelst *Radegonde.*

Waer me sal ick verghelden/
V na uwe verdienst om dat ghy mijn vertelden
De blijtste tydingh die opt mensch ontfanghen heeft
Ach! volmaeckste Princes/die op de Aerde leeft
Hoe sal ick nimmermeer//aen u verdienen weer
Dat ghy sonder verdienst op mijn noch hebt gedacht
Voort bid ick Moeder u/dat ghy doch niet en wacht
Sijnde by ons Princes haer hartelijck te groete
Van weghen haren slaef die mijn wensch voor haer voeten
Om te versek'ren haer van mijnen goeden wil
En heb ick opt ghedaen/het geen haer wel ghevil
Ick sal't noch altijt doen en nimmer over trede
'Tgheen dat sy mijn gebiet/laet haer oock zijn ghebede
Van mijnent weghen dat ick haer eens spreken mach
Alleen ick twijffel niet/of zy sal door'tgheclagh
Van mijn haer trouwe slaef eenighsins beweeght wesen.

Radegonde.

Ick bid u twijffelt niet/'ksal haer voorseker dese
V bootschap seer wel doen laet mijn daer me begaen
Hout ghy u maer gherust/maer dit soud'ick u raen
Op morghen avont in mijn slaep-Camer te comen
Die neffens hare staet/en daer sal ick u nome
Of leyde op de plaets/daer de Princes sal zijn
Ghy moocht haer spreken dan/en sien of zy de pijn
Die ghy gheleden hebt/ghelijck ghy seght wilt ghenesen

Alleran.

'ksal volgen uwen raet/en maken daer te wesen. binne.

Adelasie.

Waer of mijn Voester blijft waer mach sy so lang beyde
Want zy is nu ghegaen om voor mijn te bereyde
Een middel dat ick spreeck/mijn liefste die soo langh
Dit mijn verliefde hart gehouden heeft in d'wangh

'kVerlangh te weten seer/wat tydingh ick sal crijghe
Tot mind'ringh van mijn pijn/maer beyt ick mach noch swijgen
Wel-com Voester hebt ghy/de bootschap al ghedaen
Gh'lijck ghy mijn hebt belooft.

Radegonde.

Ja! mijn ghenadighe Vrouwe
Ick heb het al beschickt/ghy sult nu haest aenschouwe
En hebben in den Arm die ghy soo seer bemint

Adelasie.

'Tis langh ghenoegh daer af/dus bidt ick u begint
Te segghen mijn 't Antwoort/dat hy u heeft gegeven.

Radegonde.

Ja wel ghenadighe Vrou/ick en sagh van mijn leven
Noyt mensch soo blijd' als hem/doen hy de boot'schap creegh
Maer eer dat ick hem sprack/en had hy gantsch geen deegh
Hy wentelde langhs 'tgras/hy kermde en klaeghde
Al om u lieft docht mijn/want hem soo seer behaeghde
Dat 'tonuyt-sprekl ijck was/de tijdingh die 'khem zey
Van blyschap kusten hy/dees handen alle bey
En badt mijn vriendelijck dat ick u soude groeten
Van sijnent weghen en wensten hem voor u voeten
Als een ghehoorsaem slaeff/en badt of hy u mocht
Eens spreken heymelijck waer op ick stracx bedocht
Te laten comen hem 'tavont in mijn slaep Camer
Die neffens d'uwe staet op dat hy te bequamer
En stilder met u spreeckt als u Staet-Joffers zijn
Vertrocken na de rust/daer moocht ghy dan de pijn
Die ghy geleden hebt met vreughde weer versoeten
En soo u kussens lust met hem t'omhelse boete.

Adelasie.

Dat hoop ick wel te doen/maer ist voorseker waer
Het ghene dat ghy seght.

Radegonde.

Ja Princes ick verclaer/'tis waerheyt dat ick spreeck.

Adelasie.

Wel gaen wy dan nae binnen/
Voor mijn verlaghent hert/een weynigh ruste winnen. Binne.

Eynde des eeste Deel.

Dat

Het Tweede Deel,

Alleran uyt.

Myn dunckt de Sonne daelt het wert tijt dat ick gae
Recht na de Keysers hof/dewijl dat ick hier stae
En vorder ick geen wegh om op de plaets te raken
Die mijn flus is bestemt/daer ick hoop te vermaken
Mijn hart door 'tsien van die ick aldermeest bemin
Op dese werelt ha: mijn Cypersche Godin
Elck uyr dunckt mijn een Jaer/om dat ick soo verlanghe
Na u mijn een en al/nae u die mijn ghevanghe
Hout inde Boeye van u Hemelsche ghesicht
Soo dat ick niet en denck/om de eer eet of plicht
Die 'kbillick schuldigh ben/mijn wettigh Prins en Heere
Die mijn soo onverdient/gedaen heeft soo veel eere
Als yemant van dit Hof/noch denck niet eens om 'tquaet
Dat daer sou comen of creegh hy mijn op de daet
'Twelck minder niet sou zijn dan 'tverlies van mijn leven
Dan sal mijn evenwel in het prijckel begheven
Om haer die meer verdient dan ick upt spreken can
Ick waecht het gaet soo't gaet/en daer mach comen van
Het geen dat God belieft/'ksal soo daet-lijck gaen wand'len
Al soetgens daer nae toe/ op dat wy moghen hand'len
Van onse soete min soo stil het mogh'lijck is
Op dat ick mijn aenslagh door clappers niet en mis.

Adelasie.

Wat of mijn dus ontroert/wel wat of mijn mach deren
'Tgeen dat daer is geschiet/is door mijn selfs begeren
'Them selver ontboon te comen op dees plaets
Met voegent voor mijn eer/dies sorgh ick voor yet quaets
En dat op sulcken uyr/het is mijn schier berouwen
Dat ick 'theb laten doen/en of van mijn Jonck-vrouwen
Yemant dees daet vernam/'twas mind'zingh van mijn eer
Dan doch het is gedaen/en of ick noch soo seer
Becommert ben ten can nu doch niet anders wesen.

Radegonde, met *Alleran* aen haer hant, spreeckt.

Siet hier me Vrouwe siet/ick lever u hier dese
Ghevanghen die ick heb/ghevonden en ghevadt
Tusschen ons Camers in/daerom bedenckt u wat
Straf ghy hem aen wilt doen/dewijl ick sal vertrecken
Om in mijn Camer met een Bedt voor mijn te decken.

Alleran knielende voor de *Princes.*

Doorluchtighe Princes/die de vergulde Stralen
Van u Hemels ghesicht/op mijn u slaef doet dalen/
Gh'lijck radien van de Son/als die verborghen heeft
Gheweest achter een Wolck/en weer lieflijcker gheeft
Int ooghe vande mensch/zijn schijnsel als te voren
Soo gaet het nu met mijn mijn lief en uyt-vercoren/
Ick heb een wijl gheweest door ongheluck beroofft
Van 't sien van 't Lief gesternt/'twelck tintelt in u hooft
Als Castor en Pollux/die 't Firmament vercieren
Soo dat de Heyd'nen haer als Goon plachten te vieren
Doch ick soud' noch veel meer/verblijt zijn en verheught
Mocht ick mijn leven langh ghenieten maer de vreught
Van't stadigh by u zijn/om u mijn dienst te biede.

Adelasie hem op heffende.

Staet op mijn Lief ick wensch mee dat het soo geschiede
Want ick het houden sou voor 'taldergrootste luck
Dat ick ter werelt wensch/geen tegenspoet of druck
Sou mijn zijnde by u in't minste moghen deren.

Alleran.

Den Hemel lief en sou ick daer voor niet begeren
Dus kus ick Lief u hant.

Adelasie.

En ick u soete mont.

Alleran,

Ick oock u wangen bey/ach waer het mijn vergont
Van u Godin de Vrucht/van ons Liefde volbringhen
'Kwaer 'tgheluckighste mensch.

Adelasie.

Hoe Alleran wat dinghen
Wilt ghy misbruycken soo/de vryheyt die 'k u gheef
Te comen op dees plaets/neen/neen soo langh ick leef/
Salder niemant de Bloem/van mynen Maeghdom krygen
Dan die mijn heeft getrouwt/dus wilt daer vry van swijghen
Of anders en was ick niet waerdich desen staet
Daer ick in ben ghestelt.

Alleran.

Me Vrouw' ick vind dien raedt
Soo goet dat soo ghy wilt/mijn voor u Man aenvaerden
Wensch ick gheen grooter eer of meerder luck op Aerden/
En sweere by de geen/die 'tal gheschapen heeft

Dat

Dat geen andere Vrouw /die op de Aerde leeft
Van mijn sal zijn bemint dan ghy mijn uyt-vercoren

Adelasie.

Radegonde comt hier/op ghy meë moocht hooren
En tuygen van ons Eedt/en heymelijcke trouw.

Radegonde.

Ick com soo datelijck alst u ghelieft me Vrouw.

Alleran.

Ick sweere nu mijn Lief/by d'Almachtigen God
Die alles hoort en siet/dat ick u neme tot
Mijn wettelijcke Vrouw/die ick niet sal begheven
Tot dat de doot of u of mijn berooft van 'tleven.

Adelasie.

En ick sweer desgelijck/dat ick u nu neem an
Als mijn beminde Heer/en wettelijcke Man
En beloof u in als soo gehoorsaem te wesen
Als het een Vrouw bet aemt/maer segt mijn uyt gelesen
Wat raet weet ghy om mijn te voeren uyt dit hof
Tot dat den Keyser is te vreen en wy verlof
Hebben om openbaer ons Huw-lijck te beleven

Alleran.

Mijn dunckt mijn Lief'tis best/dat wy ons tsaem begeven
In Pelgrims cleeren om te raken soo uyt 't Landt
En dat op Morgen nacht.

Adelasie.

'k Betrouw nu in u verstant/
En 'tgheluck dat ghy altijt hebt in u aenslaghen.

Alleran.

Weyghert niet meer mijn Lief.

Adelasie.

Nu doet vry u behaghen/want ick nu uwe ben.

Alleran.

Wel gaen wy dan gherust
En boeten vryelijck ons lieffelijcken lust. Binnen.

Radegonde.

Mijn dunckt de Morgen-stont/Voor-loopster van de schoone
Gheneughelijcke Son begint haer te vertoonen
Dus wert het tijt dat ick/na tsoete paertje ga
En weck haer uyt den slaep eer eenighe schand of scha
Haer schielijck overcomt/door t'al te langhe beyden

Op Alleran staet op/het is tijt om te scheyden
Ick bid u comt doch voor/want siet het is schoon dagh.

Alleran met *Adelasie* uyt-comende, spreeckt.

Wel Liefste dewijl 't nu niet anders wesen mach
Soo segh ick dit voor 'tlest dat ick mijn selven houde
Voor 'tgheluckighste mensch/ mijn dunct gheen prijckel soude
Soo machtigh zijn om mijn te doen het minste punt
Vergeten van de vreught die ghy mijn hebt ghegunt
Maer aensiende den staet/en prykel daer ick vinde
Ons saken in te staen wacht ick van mijn beminde
Den Oorlof om te gaen en make reet het geen
Noodigh tot ons aenslagh op dat ghy Lief geen reen
En krijght om over mijn traegheyt u te beclaghen

Adelasie.

Dewyl 't soo wesen moet soo moet ick het verdraghen
Dus vaert wel lieve Helst.

Adelasie.

Vaert wel beminde Vrouw//Den Hemel u bewaer.

Adelasie.

En bescherm u van rouw. Al Binnen.

Alleran met een Stock-beurs uyt-comende.

'kheb 't alles nu gedaen/mijn huys-raet meest vercocht
En heb hier al het gheld/in gout nu mee ghebrocht
Want silver is te swaer en moeylijck om te draghen
Huy morghe quam daer een mijn heel nieus-gierigh vraghen
Waerom dat ick vercoft mijn huys-raet al-te-mael
Of ick vertrecken wou/maer met dit cort verhael
Snoerd' ick hem strack de mont en zey ick wil besteden
'Tgelt tot beter profijt/dus was hy stracx te vreden
Mits hy niet beter wist/of 'twas waer dat ick sprack
En terwyl packten ick mijn goetghe met ghemack
Waer me ick nae den Hof ga daer ick ben bescheyde
Om mijn ghewenste Helst mijn Huys-vrou te verbeyde. Binne.

Adelasie met haer *Staet-Ioffers* uyt-comende spreeckt.

Jonck-Vrouwen u vertreckt en laet mijn hier alleen
Dat ick wat rusten mach/want ick niet veel of geen
Rust corts heb ghehadt.

Ioffer.

Wel mijn ghenaedige Vrouwe//Als 't u hoogheyt believt.

Adelasie.

Wat soo moest ick mijn houwe.

Om

Om te versenden haer hoe wel dat ick geen rust
Begeer voor dese tijdt/ maer hope nu met lust
En meerder vrpichept met mynen Man te leven
Dus ick mijn soo terstont/ wil na den Hof begheven
Al waer ick vinden sal mijn Lief en lievens vreught
In wien alleen bestaet/ mijn vroelijckhept en gheneught.

Alleran uytcomende neemt haer by de hant en zeydt.

Mijn Engel welcom hier.

Adelasie,

Mijn troost ghy wel ghevonde.

Alleran.

Meestresse van mijn hert.

Adelasie.

Mijn Plaester voor mijn Wonden.

Alleran.

Verquickster van mijn ziel.

Adelasie.

Gheneester van mijn pyn.

Alleran.

Gaen wy mijn Lief en laet ons noch wat vrolijck zijn. Binnen.

Beyde woer uyt, *Alleran.*

Com mijn beminde Vrou/ laet ons nu gaen bereyde
Ons selve om alsoo uyt desen Hof te scheyde
Siet daer treck aen dese Py/ en sedt op dien Hoet
Het schijnt ick nu voor my den dese nemen moet
De Knap-sack om den Hals soo elck een stock in handen.

Adelasie.

Ha! hoe ghenughlijck ist/ te reyse achter Landen
Voor een Paer daer den een den and're soo bemint
Mijn dunct geen meerder vreught men op de werelt vint.

Alleran.

Nu hartje laet ons gaen en reppen onse voeten
Hier ziet ghy algaer aen/ hoe Liefd 't al can versoeten. Binnen.

Keyser met een *Pagie*.

Hier Pagie gaet terstont tot den Jagt-meester seggen
Dat hy stracx vaerdigh maeckt/ de Honden die daer legghen
Soo vruchteloos int kot/ want ick wil gaen ter Jacht,

Pagie.

Ick gae ghenadigh Heer.

Keyser.

Seght dat hy niet langh wacht

Maer dat hy terstont comt/ Ik weet niet wat mijn mach deren/
Mijn hert is heel beswaert/ het welck mijn doet begeren
De Jacht tot mijn vermaeck/ stil/ stil/ wat hoor ick daer.

Sy roepen en crijten binnen.

Adelasie/ Adelasie/ ach! wat een droeve maer/
Sal dit u Vader zijn.

Keyser.

Wat is de schortingh Vrinden,

Radegonde.

Ghenadigh heer men can u eenigh Kint niet vinde
Adelasie Heer is wegh.

Keyser.

Sa dat een yeder soeck
Dat onghehoorsaem Kint/ dat ick by nae verbloeck
Om 'tverdriet dat zy mijn doet in mijn oude daghen
T'welck zy wel jammerlijck int ent wel mocht beclagen.

Oudin.

Genadigh Heer den Prins van Saxen is oock wegh.

Keyser.

Maer Oudin is dat waer.

Oudin.

Het is ghelijck ick segh.

Keyser.

Nu merck ick eerst te recht/ van wien ick ben verraden/
Ha schelm is dit den loon vande groote weldaden
Die ick u heb ghedaen is dit voor al de eer
Die ghy ontfanghen hebt/ in dit Hof Ja veel meer
Als yemant vande rest/ meent ghy alsoo t'ontvlieden
De recht-vaerdighe straf/ die aen u sal gheschieden
Soo God mijn leven spaert tot dat ick u eens crijgh
Die 'kmaken sal te zijn/ soo wreet dat schoon ick swijgh
Dat yder die het hoort/ sal zitteren en beven
Ghy Roover van mijn eer/ straet-schender die het leven
En licht onwaerdigh zijt/ en ghy ondanckbaer kint
Die uyt oncuysheyt en lichtvaerdigheyt bemint
En neemt teghen mijn danck/ een Man u sotheyt waerdigh/
Ghy sult me niet ontgaen de straffe die rechtvaerdigh/
Ghy waerdigh zyt om 'tfeyt schand'lijck by u best
Mach 'tkint van sulcken Vaer zijn Vader soo verraen
Gh'lijck ick wiens of-comst is de edelst van Europe
O neen dus sal u straf haest volghen soud' ick hope.

Korseleighe *Leen* uyt-com ende.

Seght nu vry watje wilt nu ben ick het gadt uyt
Gants Lijs-jes hoe ben ick oock met dat wijf ghebruyt
'Tis al sulcken quaen Hoer alsser in stadt mach wesen
Dan-kheb haer daer terstant/een weynighje belesen
En onder-recht met een stuck ongebrande as
Maer sy vloyde weer toe of het de Nicker was
'Tschuym lieper uyt den beck ghelijck de dolle Honden
Dus pack ick mijn van daer soo rasse als ick conde

Droncke *Driesje* met een Kan inde hant uyt comende *Zingt*.

O Biertje met jou schuyme//gy doet my slape sonder pluyme
O Biertje gaet in O biertje gaet in/
Wat sou ick met dat gelletje doen//als ick begrave bin.

Gedroncken hebbende en zijn mont veghende zeydt.

Soo dat heeft noch de smaeck gelijck het gistren hadt
Voorseker is 'tgoet bier 'tis Rotter-dammer nadt.
Com Corselighe Leen kom wilt ghy mee eens proeven
Avous mijn eyghen maet wy zijn rom van twee boeven.

Gedroncken hebbende en hem de kan presenterende zeyt.

Nouw wel becomtje borst.

C, Leen.

Ick wil niet drincken geck en hout de smuyl strack toe
Of 'klapje op den beck/wat desen droncken beest.

D. Dries.

Wel Heer siet Monsieur Leen/domine Joncker dolkop.

C Leen

Ick segh tijt daetlijck heen/Of 'twert terstont jou beurt/

Quanselachtighe *Kees* uyt-comende, zeydt.

Hoe isser questy mannen,

Driesje.

Neen Cuelis seker niet ick presenteer de kanne
Hem uyt goet-hartigheyt/en hy en wil niet drincken.

Leen.

Ick segh noch dat ghy swijght/of 'kgeefje sulcke clinck
Dat 'thooft aers omme draeyt.

Kees.

Nu Mannen maeckt de peys/
En geeft slechts elck een vaen/soo drincke wy een reys
Waer toe al dit gekijf, nu laet de moeyte varen.

Drisje.

Ick ben daer me te vreen/maer hoe souwe wy 'tclaren

Want ick en heb gheen ghelt.

Kees.

Laet ghy mijn slechts begaen
Dat is al-even-veel 'kmach hier soo droogh niet staen

Leen.

Wel com: maer waer na toe? ick heb anders gheen werck.

Kees.

Volcht mijn maer achter aen/in de Lutersche Kerck.

Leen.

Neen daer wil ick niet gaen: mijn Wijf die Preeckt genoeg/

Kees.

Ick meen niet daer men Preect ick meen hier in een Kroeg/
Daer ginder op den Dijck tot onse Juffrouw' luyt.

Driesje.

Ick weet wel waer ghy meent/ ghy meent daer inde Kuyt/
Wel ras dan comt dit heen.

Hy klopt.

Wel alle goeden dagh.

Waerdin.

Wel goeden dagh Messieurs.

Kees.

'ksouw vraghen of ick magh/
Met dit gheselschap hier/een kanne Bier verteeren.

Waerdin,

Ghenoegh al waerter thien.

Dries.

Wy souden wel begheren/
Een Camertje alleen.

Waerdin.

O Ja: soo't u belieft.
En segt voort watje wilt soo wert ghy stracx gherieft.

Leen.

Hebt ghy geen Lubicx Bier/Of geen Bruyswijcker Mom?

Waerdin.

Ja ick heb van Beyts/'ksal tappen en ick com
V datelijck weer by.

Dries.

Wy sullen soo langh wachten
Tot dat het is ons beurt/en sullen ghy weet wel slachten.

Waerdin

Waerdin,

Siet daer men Heeren siet/want dunckt u van dat bier
Siet doch een reys hoe claer ick wed u dat ghy hier
In dese heele stadt geen beter en sult vinden
Daer is de kan ick ga sijt vrolicke mijn vriende.

Dries.

Dat sulle wy wel doen abous Kees 'k breng geen pas.

Kees.

Dan is beneen den rant.

Driesje.

Siet daer upt is het glas doet oock soo.

Kees..

'k Ben te vreen/salt leen dat selge gelde/
Siet daer t'is schoontjes upt.

Leen.

Maer hoe can gy soo selde/
Nu schenct het glas weer vol/ ick gietet in mijn crop
Wat dunckt u daer van maets.

Kees .

Een Toebackje smaeckter op.

Hy klopt met de Kan, en de *Waerdin* comende zeydt

Langht een paertje Toeback hout daer en tapt de kanne/

Waerdin.

Siet daer daer is Toeback/en daer de kan

Dries.

Maer manne hoe smaect dat Lubecx bier

Leen.

Dats waer dries maer wat raet hoe comen wy hier wt.

Dries,

Wat niemen-dalle maet
Sy is alleen in huys wy sullen laten halen
Een biertje garre-naet.

Kees.

En dan

Dries.

Door gaen sonder betalen

Leen.

Dats wel versonnen clopt

Waerdin.

Wats u beliefste maets.

Dries.

Maer dat ghy gaet/en haelt ons hier wat Garrenaet/
Om soo te beter noch op onsen dranck te comen.

Waerdin.

Ick gae.

Dries.

Nu dats u voor de tijt dient waer ghenomen.

Waerdin.

Wel hoe het volckje wech/de cramp vaert indie schalcken
Wat dunckt u van de guyts/doen dat seker Schyt-valcken
Ick sie hy moet loos zijn die Bier en Wijn vercoopt/
Maer noch veel looser zijn die met gelagh door loopt. Binne.

Alle drie de Roovers uyt, Driesje.

Wat dunckt u daer van maets wast niet een brave vont.

Leen.

Driesje dat hadje wel/neen seker dat quam ront.

Cees.

Kweet ons noch een aenslagh/maer manne ghy most swijge.

Dries.

Wat ist voor quanselary.

Cees.

Maer tis om buyt te crijghen.

Leen.

Wel nu segh op.

Kees.

Maer hoor den raet die ick u segh
Die is wy moesten gaen hier buyten op den wegh
En ons verberghen daer in eenich sloot of Weye
En daer een Coopman of een ander te verbeye.

Dries.

Ick denck heeft hy dan yet dat wilt g' hem nemen af

Kees.

Ja dat moesten wy doen.

Driesje.

Maer weet ghy wel wat straf
Dat sulcken volckje crijght/worden zy eens ghevanghen

Kees.

Wel Ja den goeden buyt die stel ick weer voort hanghen.

Dries.

Ick avontuer het oock soo 't Leendert meē wil doen.

Leendert

Leen.
En ick slender al mee/al sou ick doot bloen
'Twelck oock niet beuren sal soo wy werden ghecreghen.
Kees.
Com gaen wy al ons best en halen elck een deghen.
Alleran met *Adelasie* uyt-comende in Pelgrims cleeren seyt,
Liefste hier aen con men mercke//wat de liefde al can wercke/
Wat men al uyt liefde doet//liefde doet ons weelde haten
Liefd' doet ons 't Hof verlaten//Liefde maect suer ons zoet.
Adelasie.
'Tschijnt gy wilt vā liefde hand'le//lief ter wijl dat wy wandle
Lieffelijcke door het gras//waer mijn liefste ick bevinde
Dat ick eer ick u beminde//niet en wist wat liefde was.
Maer so haest ick was gevange//met u liefde leet niet langhe
Of ick bevont dat mijn hart // dan was droevigh en dan blijde
Dan in vreugde dan in lijde//Somma 'twas altijt verwert.
Alleran,
En ick had oock nimmer ruste//voor al eer dat ick u custe
En dat ick u hadt gedaen//'tgeen Vrou-luy niet connen derve
Of de Werelt sou uyt sterve//en gantsch menscheloos vergaen
De drie Roovers uyt. *Dries.*
Sa past op u ghewéer/datter ons gheen ontsnapt.
Leen.
Ick vat den eenen aen/siet ghy den and're cnapt.
Sy vatten *Alleran* en *Adelasie* an. *Dries.*
Sa/sa/legh af.
Alleran.
Manne wats u begheeren.
Dries,
Maer dat ghy u uyt schut wy willen u gelt en cleeren.
Alleran.
Siet daer nu hebt ghyt al,
Twee *Coopluy* uyt,
Dries.
Com d'ander oock ontcleen.
Leen.
Loopt Driesjen daer is volck/
Kas/zy zijn met haer tween.
De Roovers loopen met den buyt, de Coop-luy haer naer, maer keeren wederom.

Eerste Coopman.

Loopt soo jouw schelmen loopt/soo datje hanghen moet
Jou dieven als ghy bent/die steelt een Arm mans goet

Tweede Coopman.

Com sien wy na de luy/hoe is het al mijn vrinden.

Alleran.

Wy dancken u van 'tonset/inden Hemel sult gyt vinden.

Eerste Coopman.

Enzijt ghy niet ghequest.

Alleran.

Neen ick/ maer ben 't al quijt/
Het weynigh dat ick hadt/en dat mijn 'tmeeste spijt
Dat zijn mijn kleeren want/ 'ken can dus naect niet gaen.

Tweede Coopman.

Siet daer mijn vrient com doet dees overtrecksels aen
Tot dat ghy beter crijght/ cont ghy u daer me helpe n

Eerste Coopman.

Hout daer coopt daerom broot/om u hongher te stelpen.

Alleran.

Ick danck u vrienden voor de onverdiende deught
God geeft gy nimmermeer tot armoe comen meugt. binne.

Eynde van het tweede Deel.

Het derde Deel,

Alleran.

Mijn troost en lieve helst/hoe is het mijn beminde.

Adelasie.

kBen flouw van Hongher/lief waer sal ick ete vinden
Wy connen coopen niet/ons ghelt dat is verteert.

Alleran,

Ach Lief u ongeluck/mijn in het herte deert
Daerom sal ick mijn best eten gaen sien te krijghen.

Adelasie.

Doet soo mijn ander ick.

Alleran.

Ach laes ick en mach niet swijghen.

Hy steeckt sijn hooft binnen.

Geeft goede luyde geeft doch een cleyn weynigh broot
Twee arme Pellegrims bykans van Hongher doot.

Ionghen.

Hout

Hout daer is Broot en kaes.

Alleran.

Den Heer die wilt u loonen
Dat ghy u Aelmis aen ons Arme wilt betoonen
Nu mijn Princes zit neer/ en doch een weynigh eet.

Adelasie.

'Ksal tdoen mijn lief en ick verseker u ick weet
Te hebben noyt gheproeft cost die mijn beter smaeckte.

Alleran.

Maer noyt den Honger lief/u sulcken toespijs maeckte
Alst nu God betert doet//ach! mocht ick met mijn bloet
U weer in u staet stellen//geen dinck en sou mijn quellen
Maer laes 'tis al om niet//dus sal ick van verdriet
En onghenuchte sterven//om dat ick u sie derven
De weeld' die ghy ghehadt//hebt in u Vaders stadt
Waer van dat mijn t'ghedencken//het leven noch soo crencken.

Adelasie.

Hoe nu mijn waerde siet//en denckt doch ymmers niet/
Dat het Vorsten en Heeren//steets gaet nae haer begeeren/
'Ten is dick niet soo breet//Maer dit ist recht bescheet
Een Boom heel hoogh verheven//Die wort veel eer gedreven
Ter Aerden door de wint//dan 't riet 't welck dat men vint
In Poelen en Morasschen//dicht op malcander wasschen
Want buycht het lichtlijck neer//het rijst oock lichtlijck weer
Oock can het met zijn buyghen//dees onsen staet betuyghen
Crijght een arm mensch gheen stuck//hy heeft voor die tijt druc
Maer crijght hy weer te eten//strack is het hem verghe ten/
Dus denckt al ist u yyn//Dat wy in dees staet zyn
Ghewonnen en gheboozen//soo isser niet verloozen.
Of denckt tis Godes straf/die hy belieft te senden
Ons om door tegenspoet/hem beter te doen kennen
Dus set al u betrouw op den Oppersten Heer:
Want die in hem vertrout/verlaet hy nemmermeer.

Alleran.

Ach! mijn beminde Lief/Phenix van alle Vrouwen
In schoonheyt en verstant/ach! ick en heb gheen rouwe
Om mijn selfs ongheluck/maer 'tis om dat ick u
Hier zie in sulcken staet en by een mensch die nu
En dat om mijnent wil ghy uyt u staet ginck vluchten
En weygerden alsoo een Coninck tot een man
O God hier sietmen u rechtvaerdigh oordeel aen
Ick die bedrogen heb den besten Prins die leefde

Op heel de werelt en voor wie de quade heefde
Om sijn rechtvaerdighept die mijn heeft gedaen
Meer deucht als ick was waert die heb ick self verraen
O Keyser Otto ghy zijt nu seer wel gewroken
Van dat ick heb gerooft u Dochter in ghebroken
Den stock uws Ouderdoms/en toecomende grysheyt

Adelasie.

Nu Alleran mijn lief dit en is doch geen wijsheyt
Te maken sulck misbaer/maer 't was best dat wy sochte
Hier onder dit geboomt yet daer wy in woone mochte
Want wy hebben soo langh nacht ende dach gereyst
Dat ons vermoede hart mee wel wat rust vereyst

Alleran.

Com laet ons dan voor 't eerst alhier ons woonplaets maken
En branden hout colen om aen de cost te raken Binnen

Coninc met twee *Capiteyns* uytcomende seyt.

Comt hier ghy Capiteyns ghy die noyt hebt geweke
Van 'tgeen ick u gebood hoort nu u Coninck spreken
'D oorsaeck is u bekent waerom ick in Duytslant
Met sulcken grooten staet myn ambassade sant
Oock is u wel bewust het schomper smadich weygeren
Van 'tgeen dat ick versocht 't welc mijn het bloet doet steygeren
Tot boven inden top van dit mijn grillich hooft
Al seyt hy tot onschult myn dochter is ontrooft
Ontstolen en ontleyt 'k versweer dat te gelooven
Maer sal met dese clingh syn gryse top noch clooven
Dus ghy mijn Capiteyns gaet ras en laet alom
Veel vollecx nemen aen in doet roeren den trom
Met roepen uyt mijn naem dat al het gheen zy crijghen
Haer wesen sal tot buyt/ en wilt oock niet verswijghen/
Van dese nieuwe Crijgh de reden en oorsaeck
Op dat zy crijghen uyt en ick mijn volle wraeck.

1. Capiteyn.

'Tgeen dat zijn Majesteyt/ons ghelieft te ghebieden/
Dat sal ghewilliglijck en van stonden aen gheschieden.

Coninc.

Doet soo terwijl ick ga daer ick u comst verwacht.

2. Capiteyn.

Wat dunckt u daer van spits.

1. Capiteyn.

Wel ick hadt noyt ghedacht/dat onsen Coninck om een
Vrou de krijg sou voere/dan doch ten veelt mijn niet/

'k Sal

Ik sal me mijn handen roeren halter te plond'ze wat.

2. Capit eyn.

En ick en sal niet stil staen
Want daer men rooft en steelt/daer sie ick 't na mijn wil gaen.

Alleran met een Byl en wat hout *Adelasie* met een Naey kussen met linde, *Willem* met een vyer-waghen en gloeyende houts-cole *Alleran* hout clovende singhe.

Dit Hout dunct mijn wil qualijck cloove/hu/hu.

Adelasie.

Ja Lief ick wil dat wel gelooven/hu hu/
Ghy zijt dat Ambacht onghewent Fa la/la/la/la/la/la.

Alleran.

Maer 'k sie ghy noch wel naeye kent/Fa la/ la/la/la.la/ la.

Adelasie.

'Tnaeye is een werck voor vrouwen/Hu/ hu/
Maer tis meer arbeyt 'thout te houwen/Hu/ho.

Alleran.

Dats even veel elck een int zijn Fa la
Gewilgen arbeyt is geen pijn Fa la
Nu willem mijn soon pas ghy op stoken/Hu/hu.

Willem

'k deed' liever stont daer op te koken/Hu/hu.
Een leck'zen Harst of een Capoen' Fa la
Met meerder lust sou ick 'tstoken doen/Fa/la.

Alleran.

'Tschijnt 'tmoet voor dees tijt nu soo wesen/Hu/ hu
En weet anders gheen raet/als dese Hu/hu
Dats dat wy doen ons werck met gheneught/Fa la
En zy met 'tgeen God geeft verheught/ Fa la.

Adelasie.

Tis best dat wy ons daer me troosten/Hu/Hu.

Willem.

Maer ljeve Moeder dit ist nootste Ho/hu.
Dat ick als nu soo Hongherigh ben Fa la/
Dat ick niet langher vasten ken/Fa la.

Adelasie.

Ick sal het ete claer gaen maken/Hu hu.

Alleran.

Doet soo/soo mogen wy ant eten raken/Hu hu

Adelasie

Wel com mijn lief schepter van uyt Fa la/la/ la/la/la/la
Dat doet mijn luystzen na een soet gelupt/Fa la/la/la/ la/la/la

Alleran en *Willem* met een Mandeken uyt-comende.

Alleran zeydt,

Comt hier mijn lieve Soon comt hier en helpt mijn lade
Dees Colen en dit hout/en wilt het brenghen na de
Marct van Savone toe/en siet ghyt daer vercoopt
Soo dier ghy ymmer kent/en al wat rasse loopt
Want wy hebbent ghelt van doen.

Willem.

Ick sal't wel doen mijn Vader/ick ga desen wegh heen.

Alleran.

Neen gaet vry die is nader. Binnen.

Willem met een *Sperwer* uyt-comende zeyt.

Ick mach nu gaen na huys/ick heb dat hout vercocht/
En heb in plaets van Gelt/dees Voghel me ghebrocht
Hy is heel fraey van vlucht/geen Duyf sal hem ontvliegen
Geen Lijster comter los/soo s'anders niet en lieghen
Daer ick hem heb gecoft/dan ick gelooft haer wel
Van Veren is hy gaef en van ghesicht soo snel
Als ick opt Sperwer sach wel wat sou hem dëren
Mijn Vader twijfel ick niet/sal hem oock wel begëren
Heer Vader goeden dagh.

Alleran.

Wel zijt ghy daer al reet/
Waer is het ghelt vant Hout.

Willem.

Het gheldt heb ick besteedt
Aen desen Voghel siet 'ick en sach van mijn leven
Gheen schoonder noch soo snel.

Alleran.

Waer mocht ghy doch voor gheven/
Soo veel gelt en den loon van onsen arbeyt suer.

Willem.

Ey Vader ziet hem doch 'tis seker niet te duer
Behalven de gheneught sal hy ons vogh'le vanghen.

Alleran.

Gaet uyt mijn oogen voort/wat ghy noch soo lange
Waer is het de manier voor lieden van ons staet
Datmen uyt jaghen noch veel min uyt vlieghen gaet
Maer 'twas ons beter eer dat wy daer Broot om cochten
Dan dat wy ons gelt en tijt soo onnutlijck deur brochten.

Den Keyser met zijn staet, uyt en in een stoel zittende zeyt

Is daer geen tijdingh van mijn dochter noch gecome.

Oudin.

Wy hebbe genadig Heer noch niet met al vernome

Keyser.

Wat doet mijn al verdriet dat onghehoorsaem kint
Ongeluckiger mensche men niet op aerde vint
Als mijn nu out en grijs en die nu heb verlore
Die scheen tot mijn vermaeck en tot mijn trost gebore
En heb vernomen daer na haer van stadt tot stadt
Maer heb in festhien Jaer geen tijdingh noch ghehadt
Waer zy vervaren is/en dan noch daer en boven
Comen de hong'ren mee/die willent lant berooven
Dan k'sal haer straffen soo dat zy sullen den tijdt
Verbloecken dat zy mijn opt terghden tot den strijt
Dus gaet uyt mynen naem/Oudin en wilt op rechten
Een machtigh legher van Ruyters en Voet-knechten
Past dat ghy 't al bestelt/dat daer niet is ghebreck
Van 'tgheen daer toe behoort/want ick selver me treck.

Oudin.

'Twert na zijn Majesteyts bevel terstont ghedaen
Ick sal soo datelijck den Trommel laten slaen. Binnen.

Alleran uyt, *Willem* binnen strack weer uyt comende zeyt.

Soo ick daer vande marct quam vont ick onder weghen
Een man 'tscheen een Soldaet/die veylde mijn dien degen
En ick had van mijn goet al moy wat geld gemaeckt/
Dus door loven en bien/zijn wy t'saem eens geraeckt/
'Tis een brave Pudarm tot houwen en tot steecken
Tot beyde heel bequaem en sal oock niet licht breken
Want hy is stijf en tay/en siet doch eens het kruys
Hoe fraey hoe net/hoe heght/daerom wil ick na huys
Gaen loopen al mijn best/en laten zien mijn Vader
Wat dat ick heb gecoft/wat dunckt u alle gader
Sal ick niet welcom zijn met dit brave gheweer
Ick meen voorseker Ja/dus zegh ick noch en zweer
Dat ickt niet gheven wou/al mocht ick daer aen winnen
De helft of noch meer/nu wel ick mach gaen binnen.

Willem met een deghen uyt-comende zeyt.

Waer of mijn Vader is? Ja 'ksie daer comt hy gaen
'Tgeen ghy mijn hebt belast heb Vader ick gedaen/
Ick heb het hout vercoft/en 'tgelt daer van ontfanghen.

Alleran.

Dats wel ghedaen mijn Soon com hier en wilt mijn langen
Wy hebbent wel van doen.

Willem.

Het Ghelt heb ick besteedt
Aen dit schoone Rapier/ 'tis 'tbeste dat ick weet.

Alletan hem omkeerende seyt.

Ach! ongheluckigh wicht in ongheluck ghebozen
Can niet verborghen zijn/ can niet blijven verloozen
In u de Edelheyt van uwe afcomst hoe
Can noch hongher noch dorst/ noch arbeyt en Armoe
Daer ghy in opghevoet zijt u vroomheyt verduystren
Can dees eensame plaets niet bedecken de luystren
Van uwen Edeldom/ ach of ghy comen cost
In eenigh Prins zijn dienst en dat ghy wiert verlost
Wt dese Slaverny 'ksou hopen dat ghy mede
Van u Voor-Ouders de voetstappen na zout treden

seyt teghen *Willem*.

Jou boef hebt ghy dat ghelt nu wederom verquist
Aen dat Rapier daer ghy ymmer selver wel wist
Hoe wy 't hebben ghebreck ick segh het gheeft mijn wonder
Dat ick u niet en sla/ of dat ick u niet onder
Mijn voeten soo en trap dat 'tbloet u uyt de keel/
Ja Neus en Mont uytloopt om dat ghy mijn soo veel
Scha en verdriet aendoet/ maer segghe u en swere
Dat soo ghy't weder doet/ ick sal u sooo tracteren
Dat ghy het heughen sult soo langhe als ghy leeft
Jou pottert als ghy zijt/ die soo veel ghelt uyt geeft
Aen 'tgeen onnoodigh is/ daer om gaet flucx na binnen
En voet voortaen u best om wat te helpen winnen. Binnen.

Willem alleen uytcomende zeydt.

Mijn Vader tis wel waer heeft mijn daer soo bekeven
Maer 't sal het leste zijn hoop ick van al mijn leven
Want 'k meen soo voort te gaen dat hy niet weten en sal
Waer ick vervaren ben en denck voorseker al
Soo ras 'k int Legher kom dat ick wel dienst sal crijghen
Onder Keysers lijf wacht waer door ick hoop te stijghen
Tot meerder staet als daer ick rechte voort in ben
Soo ick maer com ter plaets/ daer ick betoonen ken
De grootheyt van mijn moet en sterckheyt van mijn handen/
Die ick hoop dat sal zijn soo wacker dat met schanden

Ick

Ick noch doen vluchten sal/die hem tegen mijn stelt
Of overwinnen sal of doode doort ghewelt
En cracht van desen arm/ten dienste vande Landen
En tot den ondergangh van des Keyser vyanden

Den Keyser met zijn staer en een deel Soldaten uyt, *Keyser,*

Oudin 'tgeen dat ick u belast heb ist ghedaen
Ist Legher al ghereet.

Oudin.

Ghenadigh Heer wy gaen het Legher monstren strack.

Keyser.

Sedt het volck in slagh-oorden.

Oudin.

'Twert datelijck ghedaen/na u Majesteyts woorden
Sa elck in zijn ghelidt en recht achter zijn Man
Nu Mosckettieren voor/en pijcken treedt me aen
Tromslager slaet de Mars/nu soet luypt niet te rasse
Siet wat een braven volck/ siet haer de Wapenen passen
'Tgeweer voeght haer aent lijf al waert daer aen ghewassen.

Willem uyt, knielende voor den *Keyser*, ende spreeckt,

Groot-machtigh Keyser voor wien yder mensche beeft
Wanneer ghy zijt verstoort ick bid u doch vergeest
Dees groote stoutheyt mijn/die mijn dienst aen com bieden
In dees aenstaende krijgh/hoe wel van slechte lieden
Ick afghecomen ben/hoop ick te toonen dat
Ghy wenschen sult ghy meer sulcke Soldaten hadt.

Keyser.

Staet op Jonghman staet op/ick sal u strack doen geven
Al dat u nodigh is/en 'tvaendel daer beneven
Siet dat ghy u wel draeght.

Willem.

Dat sal ick seer wel doen
Ick danck zijn Majesteyt/en acht niemant soo koen
Of stout die't mijn ontneemt of sal daert leven laten.

Oudin.

Nu volght mijn algaer na/en toont u als Soldaten.

Coninck met sijn Soldaten uytcomende zeyt,

Treet lustigh aen als mans vermoort Schoffiert en rooft
Brant/blaect/dat is de wil van mijn u over-hooft
Wie hem hier best in quyt/die sal ick 'tbeste prijse
En met voordringh in staet met danckbaerheyt bewijse
Dus yder doet zijn best en niemant niet verschoont

Aen Man Vrou/out of jongh/geen medelijden toont
Aen edel of on-edel want 'kmeen mijn soo te wreken
Een *Spie* uyt,
Dat over hondert jaer men daer noch van sal spreken.
Coninc tot de *Spie*.
Wel waer comt ghy van daen/dus moede en verbaest
Wat schorter segh vry op.
Spie.
Ick come metter haest
Wt keysers leger dat soo op ons aen comt trecken
Met sulcken menicht dat zy 'tgantsche velt bedecken/
En zijn hier dichte by.
Coninck.
'Tza dat elck een hem hout
Gereet om stracx te slaen en dat niemant verflout
'kVerseker wy sullen d'overwinningh crijgen
Ick sal den keyser Ot/aen dit gheweer self rijgen/
Daer zijn sy slaet Alarm.
Hier vechten zy *Willem* doorsteeckt den *Coninck* de rest vlucht binne,
De *Keyser* met zijn volck haer na, maer comt weer uyt. *Keyser*
Soo salmen leeren hem 't Lant te comen bederven
Hy die soo menigh mensch ontschuldigh wou doen sterven
Die leyt nu selver in zijn eygen bloet versmoort
Hier ziet ghy 't Oordeel Gods en van zijn H: Woort
De waerheyt ende straf van sulcke boosche menschen
Die haer naestens bederf doot en ondergang wenschen
En u Capiteyns en Soldaten weet ick danck
En oock danck weten sal mijn gantsche leven lanck
Dat ghy in desen strijt u soo wel hebt ghequeten.
spreeckt teghen willem.
En uwen dienst Jonghman sal ick oock niet vergheten
Maer sal die loonen dat ghy u bedancken sult!
Als ick t' Savone com/daer 'werden sal ghehult
Als bescherm-Heer van 't Lant en meen aldaer te blijven
Een wijl om daer met vlijt mijn tijt wat te verdrijven.
Drie Roovers uyt, *Driesje* met een groote kan in d'een hant, en ee
Halje inde ander hant comt rispende en spouwende by *Cees*, zeyt.
Wat dunckt u Manne heb ick niet wel uyt gheweest
'Tis maer een water-gallerje weest daer niet om bevreest
Kees seker ick en sal u serwiele Broeck niet bespoughen.
Kees

Kees.

Waer hebt ghy weer eweest in wat hoere-kot of croughe
Loop ghy een heelen dagh.

Dries.

Maer wil ick jouw seggen dorst
Tot Kuyghe Lijs zadt swarte Maey/die hadde sulcken dorst
Dat zy zey Driesje maet laet toch een reysje tappen
Je selt weer eens je weet wel maer je most niet clappen
Ick had mee half droogh t en sey lijs tap een Bier
Ick heb geen zeyse daerom haelden ick een vaen/die heb ic hier
Dus wilt ghy al bey me ghy sult ons welcom wesen.

Cees.

Wil ghy me Leen of staet in jou Boecxken niet te lesen
Dat men in 'tho er-huys gaet.

Leen.

Maer wil ick seggen Maets
'k Lees al-te-met wat goets/maer 'tdoet mijn weynigh baets
Want als ick com op straet by u en uws ghelijcke
Smack ick achter de banck/macher niet eens na kijcken.

Cees.

Wel willen wy dan gaen.

Leen.

Wel Ja al is het schant
Wy sullen lustich zijn/en wacker int viercant.

Dries.

Hier Lijsje leuter-gat hier bregh ick noch meer gasten

Leen tast na haer voorschoot Lysje, spreeckt.

Wat is het al voor volck/nouw Leendert met jou tasten
Drinckt eerst een vaen drie vier/en lust u dan wat groens
Soo doet het Maey die is Jongh en die is heel goet soens
Ick ben al out en of.

Leen.

Neen Lijsje by gants velten
'k Wedt datmen in jouw mont noch wel sou butter smelten.

Lysje.

Ja alsser een Cooltjen over ley achter in mijn neck
Sit en speelt naers maeck plaets.

Maey.

Hier zijn stoelen ghebreck.

Lysje,

Dat schaem-luy huys-raet/kint zidt gy slechs op dat tobbetje,

Kees.

Com maykеn op mijn schoot mijn sindelycke slobbetje
Mijn blancke bruyntge wyn winters daechje cort in vuyl

Maey.

Wel seper gy bint schoon wat quelt mijn desen uyl
'k wil op jou Hoere-banck verstaje wel niet sitten

Cees.

Nou Maeyken wort niet quaet maer laten wy eens kitten

Dries tast na haer voorschoot spreeckt

Vaer 't vleys dat is vercoft

Driesje.

Blanckerje hoe lanck
Heb gy dus degelijck gewreest mijn soete Schaepje

Maey

Maer dat en roert u niet verstaje dat wel Aepje
Ick ben soo deg'lijck als jou Moer die vuyle crongje
Die Coppelaerster en die Pockighe Slavoengje
Sy heeft mijn eerst gebrocht om dit leve te dryve
Die oude Duyvels Moer

Leen.

Nou Mayke niet te kyve
Ick brengh een hallef bier nu drinckt het samen oft

Maey

Ick bender me te breen dan trouwe can wel stof
Daer achter geve me als yemant mijn geest lacke

Leen geeft haer de kan.

Ick dancke seer Leen maet, 'kmach nu dit reysje packen
Ick brengh' gheen Coe dronck Dries.

Dries

k Wacht tot den bodem toe.

Cees.

Wel waerom staet ghy op.

Maey,

Maer weetje niet een Koe/
Wanneer die drincken sal soo drinckt die ymmers staende.

Leen.

Dats out seght ons wat nieus.

Maey.

Soo 'khier na toe quam gaende
Ontmoeten ick op straet ons Grietje halve kuys

Oock

Oock geertje roereje Gadt/en met Neeltje dou/duys
Eu die vertelde mijn hoe Joris was ghevanghen
En seyde noch hy sou verseker moeten hanghen.

Cees.

Wie Joor de Meul-naer wat hept die gedaen voor sticke.

Maey.

Wel stront ghemalen geck wil ghy de steen aflicken.

Leen.

Jouw die Coomenschap Ceesje quan sselt gare wat.

Leen.

Nou yder een zijn beurt/gh'lijck zy mijn heeft ghehadt
Soo mach zy morge-weer van mijn Supp-epers crijghen.

Lijsje.

Nou' al genoegh daer of/mijn lust niet van de Vijghen
Den Aessem stinckter van als men dat goetjen eet
Maer seper Leendert ghy vertelt ons niet een beet
Van de Nassousche Vloot g'hebt ymmers me ghevaren.

Leen.

Maer wil'k je segghen soo wy inde Zuyt-Zee waren
Wert ick toch niet om deught ge geesselt en brant-merct
Mijn dunckt dat ick 't noch voel/en hoor hoe dat het snerckt/
Dan oversleghe dat soo wy aen Java quamen
Recht voor Batavia daer wy onst last in namen
Quam ick oock me aen Lant/en datelijck inde croegh
Daer creegh ick doen Arack en Spaen sche Wijn ghenoegh/
Ick vertelde de Waert/hoe ick in 't gins-waert comen
Ghelijck de waerheyt was prijsen hadde ghenomen
En ick gecreghen hadt twee Ackers voor mijn deel
Die ick wel vercoopen wou/de Waert luysterden heel
En zey hy wou daer self de waerde wou voor geven
Ick zeyde sietse eerst maer hebbe van mijn leven
So vrolijck niet geweest/als ick drie daghen was
Maer op den vierden dagh soo quam soo het pas
Dat ick na boort toe most/en hy voer met mijn mede
Wel laet ick nu eens sien zey hy welcom benede
Seyd' ick ghelijck hy de en ick ginck mijn best voor
Over de betingh heen/hy volchde mijn op't spoor
En doen wy waren daer ginck ick mijn rock upt trecken
En scheurde mijn hemt op/om mijn rugghe t'ontdecken
En zeyde ziet een reys en zijnder geen twee
En wiljer hebben me de stempel is al ree/

Men hoeft die anders niet dan een weynigh te gloyen
Neen zeyd hy en hy ginck zijn best na lant toe roepen
En soo raeckten ick vry wast niet een brave cluyt.

Lys.

Dat quam heel aerdigh Teen/maer siet de kan is uyt.

Driesje.

Wel laet wy al ons best dan tsame binnen loopen/
En Kees ziet of ghy me jou Opevaer cunt vercoopen.

Eynde des derdendeels.

Het vierde Deel deses Boecx.

Den *Keyser* met zijn staet uyt, en gaet zitten, een *Hougher Capiteyn* uyt. *Oudin.*

GEnadigh Heer hier is een die gare sou spreken
U Hooghe Majesteyt.

Keyser.

Wat of hem mach ghebreken/seght dat hy by mijn comt:

Oudin.

Comt herwaerts Capiteyn.

Capiteyn.

Groot-machtigh Keyser van wie yder groot en cleyn
'Tzy vrienden of vyant de Loflijckheyt moet prijsen
Van u Wijsheyt en deught ick bid u wilt bewijsen
Aen mijn het selve me op 'tgheen dat ick versoeck
Dat is den Jongman die hem lestmael soo kloeck
Droegh inden strijt dat hy ons Coninck heeft verslaghen
Dat hy eens mocht of most een camp teghen mijn waghen
En dat met u verlof.

Willem.

'Tis seker wel versocht/
Dat den Keyser maer gheliefde dat ick mocht
Doen 'tgeen dat ghy begeert ick souw u dan betoonen
Hoe dat ick sulcken volck haer hooghmoet can beloonen
Ick bid zijn Majesteyt ootmoed'lijck om verlof

Keyser,

Dewijl ghy't bey begeert/soo comt hier voor het Hof
Ghewapent ick moet sien wie dit ghevecht sal winnen.

Segghen beyde.

Wy dancken zijn Majesteyt en gaen ons wapenen Binne.

Willem ghewapent uyt.

Waer of den Snorcker blijft die mijn hooghmoedigh tort

'Ksal

'Ksal hem bewijsen nu de grootheyt van mijn hart
En hoe dat desen Arm can sulcke stoffers dwinghen.

Capiteyn ghewapent uyt comende zeyt.

Ick ben hier al ghereet en moet zien of de dinghen
Ghy wel upt rechten sult daer ghy soo trots af spreeckt.

Keyser.

Sa datmen den alarm met de Trompetten steeckt.

Zy vechten den *Capiteyn* blijft doot, *Willem* zeydt.

Moet ick yet meer doen tot voldoeningh van mijn eer.

Keyser.

Neen 'tis seer wel gedaen en daerom ick begeer
Ghy tot mijn Barbier gaet en laten u verbinden
En laet soo ras ghy cunt u weder by mijn vinden.

Willem.

Ick danck u Majesteyt voor d'onverdiende deught.

Keyser.

God weet hoe dees over-winningh mijn hart verheught
Soo veel als of ick die selver hadde vercreghen
En voel noch boven dien in mijn hart sulck beweghen
Van liefde tot hem of hy waer van mijn gheslacht.

Oudin.

Maer hebt Heer keyser ghy oock wel gheslagen acht
Op de gelijckheyt van die Jonghmans en u wesen
Van aensicht lichaems stal en al het geen in dese
Werelt den eene mensch d'ander ghelijcken can
Ghy zijnde mee soo Jongh als hy is en daer van
Can ick na dat mijn dunckt de beste reden gheven
Om dat ick nu ben Out en dat ick al mijn leven
By u ben op ghevoet van Jonghs en kints been of.

Keyser,

Gaet heen Oudin en haelt hem daetlijck hier int Hof
Comt terstont met hem hier soo mach ick van hem hooren:
Van wien en wat gheslacht of waer van daen gheboozen.

Oudin.

Ick ga ghenadigh Heer/

Keyser.

Doet soo/soo mach ick weten
Wie dat zijn Ouders zijn/en hoe die zijn gheheeten.

Willem met *Oudin* uytcomende zeyt.

Siet hier u dienaer op zijn Majesteyts bevel.

F Staet

Keyser.

Staet op Jonghman staet op en doet ons eens vertel
Wie dat u ouders zijn en waer van daen ghesproten.

Willem.

Genadigh Heer ick heb meer deught van u genoten
Als ick verdienen kan mijn gantsche leven lanck
Dan doch van mijn geboort/ weet ick 't luck weynigh danck
Vermits mijn afcomst is van sulcke slechte lieden
Dat ick mijn selve schaem 't u hooghept te bedieden
Dan om dat ick door plicht aen u verbonden ben
Te doen 'tgeen ghy begeert/ ick het niet laten ken
U de naem ende staet van mijn Ouders te nomen
Soo weetu Majestept hoe dat ick ben ghecomen
Van twee persoonen die upt haer Landt zijn ghevlucht
Hier in dat naeste Bos daer zy met groot ghesucht
En arbept haren tijdt door-brengen om te maken
Houts colen/ Schoppen/ Spaen/ om aen de cost te raken
Welck Ambacht in mijn Jeught ick mede heb ghedaen
Genoegh tegen mijn hart/ want ick liet mijn voorstaen
Dat sulcken slechten staet voor mijn niet en betaemde
En om dat ick altyt mijn eygen Ambacht schaemde
Soo wast dat ick int ent stil swygende verliet
Mijn Ouders en ick quam u alhier dienen siet
Om te leeren den Crijgh en u gehoorsaem zijnde
Mijn te maken vermaert/ en Edel 'twelck mijn schijnde
Heel licht om doen te zijn/ soo ick mijn maer wel droegh

Keyser.

Van u wel draghen kint hebben wy ruyghs genoegh.

spreeckt teghen *Guntfort.*

Hoort hier Guntfort ick meen u is noch in gedachten/
'Tongelijck mijn aengedaen door een van u geslachte
'k Meen Alleran u Neef/ die mijn Dochter ontschaeckt
En ons geheel geslacht daer me tot schant ghemaeckt
Met mijn in mijn Hof de ontrouheydt te betoonen/
Dan wil in dese daet hem even-wel verschoonen
Vermidts ick weet hy't meer door liefde heeft ghedaen
Dan om mijn leet te doen of om mijn te versmaen
Dus heb ick nu een lust om haer beyde t'aenschouwen
En sal van nu voortaen hem voor mijn schoon-Soon houwen
Oock voorseker ick hem/ dat ick hem in mijn Hof

Sulcken

Sulcken staet geven sal/ghelijck zijn vroomheyts Lof
Voor desen heeft verdient/ick seght niet sonder reden
Maer upt oorsaeck om dat den Jonghman die nu heden
Zijn vyant heeft soo vroom verwonnen en gedoot
Mijn soo van aensicht lijckt dat mijn verwondert soot
Niet is de Soon van mijn Dochter en van u Neve
Ons wilt van stonden aen u na den Bos begheven
En gaen met hem ter plaets daer hy u leyden sal
Om zijn Ouders te sien en of het by gheval
De gene die ick denck dat het zijn niet en waren
Brenght die evenwel me en wilt haer oock verclaren
Van mynent weghe dat ick haer sal doen veel deught/
En soo ghy die daer ick soo na verlanghen meught/
Vinde ick sweer u dat ghy mijn soo sult verblyden
Soo ick haer maer mach sien als ick in al de tijden
Mijns levens heb gheweest/en sweere by mijn Croon
'Ksal haer niet minder doen dan mijn eyghen persoon.

Guntfort.

Laet mijn ghenadigh Heer/doch kussen uwe handen
Ghy die met-lijden hebt/met een huys dat met schanden
Door een van het gheslacht soo schand'lijck is onteert
Gelijck het onse God gun 'tgeen ghy begeert
O naer u wensch gheschie t/en dat hy mijn ghenade
Gheeft om u dienst te doen/voor de groote weldaden
Die ghy mijn nu bewijst siet u Dienaer bereyt
Daer te gaen en ist hy die zyne Majesteyt
Meent dat het is ick sal hem hier brenghe ghevanghen
Om te werden ghestraft/

Keyser.

De tijt van straf is langhe
Verby en het quaet hert/dat is langh vergaen
En ist dat ick na de verderfnis heb ghestaen
Van de mis-doenders ick soeck nu weder haer ruste
Sy hebben straf ghenoegh gheleden voor de luste
En haer gedaen misdaet/oock beweeght mijn de vrucht
Die ick nu van haer zie/en soo is dat gherucht
Van zijn Vroomheyt mijn can mijn crachten doen houwen
In dees mijn Ouderdom die in verdriet en rouwe
Ick meest heb door-gebracht en hoop indien zy 'tzijn
Het weynich datter rest/te leven noch voor mijn
In vrientschap vree en vreught/met haer sal over-brengen/

 Vol

Guntfort·

Dat wil u gunnen God den Schepper aller dinghen.

Keyser tot Willem,

Voort Willem gaet terstont met desen Edelman
Ter plaetse daer hy bey u Ouders vinden can
En wilt dan wederom met haer na 't Hof toe keeren
Ick meen om uwent wil haer beyde te vereeren.

Willem.

Ksal 'twilligh doen dewijl 'tsijn Majesteyt ghebiet
Valt yemant wat goets voor men moet verslapen niet. Binne

A-eran met zijn andre Soon uyt, besich met een mande met houts coole op sijn schouders te laen *Willem Guntfort* 2 *Ed'len* uytcomende knielende voor sijn Vader, zeyt.

Mijn Vader zijt gegroet/ siet Heer hier is de Man
Die mynen Vader is/ en de selve waer van
Ick teghen onsen Heer den Keyser heb ghesproken.

Alleran.

Ach! mijn beminde Soon dees vreught heeft noch ontbroken/
V Arme Ouders soo u comst soo luckigh is
Als hy is aenghenaem ick voele dat ghewis
Ghy u Vader verweckt die hallif was versturven
En maeckt hem dat hy noch wel hopen soude durven
Dat ghy zout zijn de geen/ die hem weer in zijn staet
Daer hy is ingheweest sout brenghen door u daet.

Gun.fort Omhelst *Alleran.*

Ach! Alleran gheweest de vreught van al u vrienden
En nu de ongheneucht ist moghelijck dat ghy siende
Weenent om uwen Hals Guntfort u lieve neef
V selven niet beweeght mijn dunckt soo waer ick leef
Dat ghy u selven soeckt teghens mijn te missake
Meent ghy dat ick niet ken het wesen ende sprake
Van Alleran mijn neef/ d' Hortogh van Sacxens soon
Door gantsch Duytslant vermaert/ wilt gy hier metter woon
Blyven in dees Woestijn en dus doende vermind're
Den lof van u vroom-heyt en t' geluck van u kind're
Het welck haer God den Heer ghelijck het schijnt bereyt
Ick bid u antwoort mijn en doch niet langher beydt
Want tot u groot gheluck soo ben ick hier gekomen.

Alleran.

Ach! Guntfort lieve neef te recht mooght ghy mijn nomen
Het tegenwoordige verdriet van ons gheslacht
Vergeeft het myn mijn neef/ en slaet doch geensins

Dat

Dat ick u niet terstont na u waerdy onthaelde
Zijnde van mijn maegschap/want mijn int hooft noch maelde
T'onrecht dat ick u en den Keyser heb ghedaen
Dat knaeght mijn int gemoet en sal daetlijck vergaen
Soo ghy mijn d'eer aen doet van te benemen 'tleven
En mijn versekert dat mijn Vrouw niet sal verdreven
Van haren Vader zijn maer woonen in zijn Hof.

Guntfort.

Wat of ghy seggen mooght ick bid u swijght daer of/
Den Keyser is heel wel en dobbelt wel te vreden
Daerom heeft hy u soon ghesonden en mijn mede
Dat ick u seggen sou hy soo veer als ghy leeft
Dat hy 'tvergeven heeft en alles noch vergeeft
'tgeen datter is geschiet en dat hy u sal houwe
Gelijck hy hoort te doen sijn schoonsoon en me vrouwe
Ghelijck zijn eenigh en zijn alderliefste kint
Seght mijn doch waer zy is/dat zy haer by mijn vint
Soo mach ick haer de eer die 'kschuldigh ben bewijsen.

Alleran

Adelasie lief comt hier mijn dunct ickt 'tbloet voel reysen
Van onder upt mijn teen tot boven in mijn hooft.

Adelasie uytcomende omhelst *Willem.*

Hoe is het al mijn Soon ick haddenaeuw ghelooft/
Dat ick u weer sou sien.

Willem.

Ghenadighe Vrouw Moeder.
Ick ben God lof gesont waer is mijn and're broeder
Dat ick die niet en zie.

Adelasie.

Die is daer binnen Soon.

Guntfort knielt voor *Adelasie.*

Genadige Princes u Vader heeft gheboon
Mijn dat ick met u man u na 'tHof souw gheleyde
Oock gantsch u huys gesin en seyde noch int scheyde
Dat ick u seggen sou hoe seer dat hy verlanght
Om u te sien het schynt dat al zijn blijschap hanght
Alleenlijck aen u comst en heeft mijn noch gesworen
Dat al vergheten is het geen daer hy te vore
Soo seer om was ghestoort/dus bid ick maeckt u reed.

Adellasie.

Hemel ist moghelijck dat mijn Vader is te vreed.

Guntfort.

O Ja! ghenadigh Vrou, soo wel als opt zijn leven.

Adelasie.

O God hier sietmen aen al zidt ghy hoogh verheven
Dat ghy wel laech cont sien, dus is de heerlijckheyt
V oock den lof en prijs met danck in eeuwigheyt. binne.

Den Keyser met zijn staet uyt en gaet sitten, een van d'Elen by hem comende zeyt.

Grootmachtigh Keyser u Dochter is ghevonden
Met Alleran haer Man, die hebben mijn ghesonden
Dat ick 'tboodtschappen sou 'en zijn hier dichte by
Met haer seven soons, in wiens schoonheyt dat ghy
V seer verwonderen sult.

Keyser.

Ghy Heeren gaet haer teghen
En Brenght haer in het Hof, nu sal ick eerst te deghen
Van herten zijn verheught, ach daer comen zy gaen

Alleran Adelasie met haer seven Sonen, uyt, den Keyser gaet haer teghen knielen alle beyde *Adelasie* zeyt.

Ach! Vader vergheeft ons, tgheen wy hebben ghedaen,
Daer al te groote liest.

Keyser.

En swijgt doch daer van stille
Spreeckt doch niet dan van vreught want al onse geschille
En twiste zijn te niet om 'tluckigh ongheluck
Hoe wel bedachte vlucht, ha wel aengeleyt stuck
Waer door ick nu gheniet het gheen ick hadt verloren.

Hy omhelst al de Kinderen.

Twelck soat behoude was, mijn niet sou zijn geboren.
Dees kindren die den troost zijn van mijn Onderdom.
Nu mijn Dochter en Soon en al ghy Heeren com
Laet ons ter kercken gaen om u aldaer te trouwen.
Int openbaer en wil datmen de feest sal houwen
Soo costlijck als men nimmermeer versieren can.
En wilt ghy algaer me soo volght achter aen.

Espoir me Compforte.

I. C. V. Schaghen.

Een Nieuwe Comedie, die noyt in druck ghegheven is geweeſt, als voor deſe mael, deftigh om te Leſen ofte Spel en, voor eenige Ionghe ma ets.

Gheēompaneert door Ian van Schaghen,

TOT DORDRECHT.

Gedzuckt/ By Jan Canin/ Boeck-vercooper/ woonende by de Visch-marckt/ inde groote Dzuckery/ Anno 1 6 3 2.

